Išlaidos

Lietuva

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie Lietuvos teismo proceso išlaidas.

Šeimos teisė. Santuokos nutraukimas
Šeimos teisė. Vaikų globa
Šeimos teisė. Išlaikymas
Komercinė teisė. Sutartys
Komercinė teisė. Atsakomybė

Teisininkų įkainių reglamentavimas

1.Solisitoriai

Lietuvoje nėra tokios profesijos.

2. Advokatai

Lietuvoje advokatų įkainiai nereglamentuojami. Jų dydis priklauso nuo bylos sudėtingumo ir susijusių išteklių. Tačiau įkainiai negali viršyti **teisingumo ministro** ir **Lietuvos advokatų tarybos pirmininko** rekomendacijose nustatytos maksimalios sumos.

3. Baristeriai

Lietuvoje nėra tokios profesijos.

4. Antstoliai

Antstolis imasi veiksmų, tik jei skolininkas nevykdo teismo sprendimo ir reikia pateikti teisiškai vykdytinus dokumentus. Vykdymo išlaidų dydį, jų mokėjimą ir atleidimą nuo jų reglamentuoja **Sprendimų vykdymo** instrukcija. Visas vykdymo išlaidas turi apmokėti išieškotojas. Teismo sprendimo vykdymo metu arba jį įvykdžius antstolis susigrąžina mokesčius iš skolininko.

Mokesčio dydis priklauso nuo reikalingų vykdymo veiksmų rūšies ir nuo to, kiek vykdymo veiksmų atlikta. Kai kurios vykdymo išlaidos yra fiksuotos – kai kurių paslaugų kaina yra 60 Lt / val., o kai kurie įkainiai apskaičiuojami kaip išieškomo turto vertės procentinė dalis.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose

Nustatytosios šalių išlaidos civilinėse bylose

Bylinėjimosi išlaidas **civiliniame procese** sudaro žyminis mokestis ir kitos išlaidos: atstovavimo, teismo dokumentų įteikimo išlaidos, ekspertams ir (arba) liudytojams išmokėtos sumos, vykdymo išlaidos ir kt. Kai kuriais atvejais žyminis mokestis nustatytas Civilinio proceso kodekse ir yra fiksuotas. Bylinėjimosi išlaidos apibrėžtos **Civilinio proceso kodekso** VIII skyriuje.

Civilinio proceso etapas, kai šalys privalo padengti nustatytąsias išlaidas

Žyminis mokestis paprastai sumokamas prieš pateikiant ieškinį teismui.

Nustatytosios išlaidos baudžiamosiose bylose

Nustatytosios šalių išlaidos baudžiamosiose bylose

Baudžiamojoje byloje šalims nėra nustatytųjų išlaidų.

Nustatytosios išlaidos konstitucinės justicijos bylose

Nustatytosios šalių išlaidos konstitucinės justicijos bylose

Konstitucinės justicijos bylos nemokamos, tačiau plačioji visuomenė negali kreiptis į Konstitucinį Teismą.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Įstatyme tokios tiesioginės pareigos nenustatyta.

Išlaidos, kurias turi padengti laimėjusi šalis

Bylinėjimosi išlaidos civilinėje byloje apibrėžiamos Civilinio proceso kodekso VIII skyriuje.

Išlaidų šaltiniai

Kur rasti informacijos apie išlaidų šaltinius Lietuvoje?

Daugiau informacijos pateikiama pridėtoje Lietuvos išlaidų skaidrumo tyrimo ataskaitoje PDF (950 Kb) en.

Kokiomis kalbomis galiu gauti informaciją apie išlaidų šaltinius Lietuvoje?

Informacija prieinama anglų kalba.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

Daugiau informacijos galima rasti interneto svetainėje Teisminės mediacijos procedūra.

Teisinė pagalba

Teisinės pagalbos teikimo sąlygos

Pagal Lietuvos teisės aktus yra dvi valstybės garantuojamos teisinės pagalbos rūšys:

Pirminė teisinė pagalba apima teisinės pagalbos teikimą Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo nustatyta tvarka, teisines konsultacijas ir valstybės bei savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų, išskyrus procesinius dokumentus, rengimą. Teisinė pagalba taip pat apima patarimus dėl ginčo išsprendimo ne teismo tvarka, veiksmus dėl taikaus ginčo išsprendimo ir taikos sutarties parengimą.

Antrinė teisinė pagalba apima dokumentų rengimą, gynybą ir atstovavimą teisme, įskaitant vykdymo procesą, atstovavimą išankstinio ginčo sprendimo ne teisme atveju, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas. Be to, ši teisinė pagalba apima bylinėjimosi išlaidų bylose, išnagrinėtose civilinio proceso tvarka, su bylos nagrinėjimu administracinio proceso tvarka susijusių išlaidų ir su baudžiamojoje byloje pareikšto civilinio ieškinio nagrinėjimu susijusių išlaidų atlyginimą.

Pirminę teisinę pagalbą turi teisę gauti visi Lietuvos Respublikos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, taip pat kiti Lietuvoje arba kitose ES valstybėse narėse teisėtai gyvenantys fiziniai asmenys ir kiti Lietuvos pasirašytose tarptautinėse sutartyse nurodyti asmenys, **neatsižvelgiant į jų pajamas.**

Visi Lietuvos Respublikos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, taip pat kiti Lietuvoje bei kitose valstybėse narėse teisėtai gyvenantys fiziniai asmenys gali prašyti antrinės teisinės pagalbos. Antrinę teisinę pagalbą asmenys gauna tik tuomet, jei jų **turtas ir metinės pajamos neviršija vyriausybės nustatytų turto ir pajamų lygio** teisinei pagalbai gauti pagal Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymą.
Taigi vertinant asmens turtinę padėtį taikoma bendra turto ir pajamų lygio sistema (maksimali suma, už kurią mažesnes pajamas gaunantis prašytojas laikomas nepasiturinčiu).
Teisė gauti teisinę pagalbą
Vyriausybė yra nustačiusi **du** taikytinus **turto ir pajamų lygius**. Prašytojų turtas ir pajamos neturi viršyti pirmojo arba antrojo įstatyme nustatyto lygio. Be to, prašytojų metinės grynosios pajamos (per paskutinius dvylika mėnesių) neturi viršyti Lietuvos įstatymuose nustatyto pirmojo arba antrojo pajamų lygio. Nepriteklius nėra vienintelis kriterijus, kuriuo remiantis nustatoma asmens galimybė gauti antrinę teisinę pagalbą.
Teisę gauti **pirmojo lygio teisinę pagalbą** asmuo turi, jei jo metinės pajamos neviršija 8 000 LTL (2 318,8 EUR), pridedant 3 000 LTL (869,6 EUR) kiekvienam jo išlaikytiniui. Teisę gauti **antrojo lygio teisinę pagalbą** asmuo turi, jei jo metinės pajamos neviršija 12 000 LTL (3 478,2 EUR), pridedant 4 400 LTL (1 275,3 EUR) kiekvienam jo išlaikytiniui. Nustatant nepriteklių į asmens pareigas jo išlaikytiniams neatsižvelgiama.
Atsižvelgiant į asmens turtą ir pajamas, valstybė garantuoja ir apmoka antrinės teisinės pagalbos išlaidų:
100 procentų – jeigu nustatomas pirmasis asmens turto ir pajamų lygis;
50 procentų – jeigu nustatomas antrasis asmens turto ir pajamų lygis.
Įstatymo 12 straipsnyje nurodytiems asmenims valstybė privalo garantuoti ir apmokėti 100 procentų antrinės teisinės pagalbos išlaidų (žr. toliau). Išlaidos apmokamos, neatsižvelgiant į asmens turtą ir pajamas, išskyrus asmenis (nurodytus įstatymo 12 straipsnio 6 punkte), kurie gali laisvai disponuoti savo turtu ir pajamomis. Jos priskiriamos antrajam turto ir pajamų lygiui. Tokiu atveju valstybė garantuoja ir apmoka 50 procentų antrinės teisinės pagalbos išlaidų.
Kai kurių asmenų grupėms antrinės teisinės pagalbos išlaidos apmokamos, nepaisant vyriausybės nustatyto **turto ir pajamų lygio** (pagal Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 12 straipsnį):
asmenys, kurie turi teisę gauti teisinę pagalbą nagrinėjant baudžiamąsias bylas (pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 51 straipsnį) ir kitais įstatymų nustatytais atvejais, kai gynėjo dalyvavimas yra privalomas;
nukentėjusieji dėl nusikaltimų atsiradusios žalos atlyginimo bylose, įskaitant atvejus, kai žalos atlyginimo klausimas yra sprendžiamas baudžiamojoje byloje;
asmenys, gaunantys socialinę pašalpą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturinčioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymą;
asmenys, išlaikomi stacionariose socialinės globos įstaigose;
asmenys, kuriems nustatytas sunkus neįgalumas arba kurie yra pripažinti nedarbingais, arba sulaukę senatvės pensijos amžiaus, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, taip pat šių asmenų globėjai (rūpintojai), kai valstybės garantuojama teisinė pagalba reikalinga globotinio (rūpintinio) teisėms bei interesams atstovauti ir ginti;
asmenys, pateikę įrodymus, kad dėl objektyvių priežasčių negali disponuoti savo turtu ir lėšomis ir dėl to jų turtas ir metinės pajamos, kuriais jie gali laisvai disponuoti, neviršija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų turto ir pajamų lygių teisinei pagalbai gauti pagal šį įstatymą;
asmenys, sergantys sunkiomis psichikos ligomis, kai sprendžiami jų priverstinio hospitalizavimo ir gydymo klausimai pagal Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatymą, ir jų globėjai (rūpintojai), kai valstybės garantuojama teisinė pagalba reikalinga globotinio (rūpintinio) teisėms ir interesams atstovauti;
skolininkai vykdymo procese, kai išieškoma iš paskutinio gyvenamojo būsto, kuriame jie gyvena;
nepilnamečių vaikų, kai sprendžiamas jų iškeldinimo klausimas, tėvai ar kiti atstovai pagal įstatymą;
nepilnamečiai vaikai, kai įstatymų nustatytais atvejais savarankiškai kreipiasi į teismą dėl savo teisių ar įstatymų saugomų interesų gynimo, išskyrus įstatymų nustatyta tvarka sudariusius santuoką ar teismo pripažintus visiškai veiksniais (emancipuotais);
asmenys, kuriuos prašoma pripažinti neveiksniais, bylose dėl fizinio asmens pripažinimo neveiksniu;
asmenys bylose dėl gimimo registravimo;
kiti asmenys Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais.
Ekspertų užmokestis
Ekspertams už jų atitraukimą nuo tiesioginio darbo ar įprasto užsiėmimo teismas apmoka už kiekvieną dėl teismo iškvietimo sugaištą dieną. Jiems sumokama už atitinkamos ekspertizės atlikimą ir atlyginamos visos jų turėtos išlaidos, susijusios su atvykimu į teismą, kelione ir gyvenamosios vietos patalpų nuoma, taip pat jiems išmokami dienpinigiai. Šalis, pateikusi prašymą iškviesti ekspertą, turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio **užstatą**. Jei prašymus iškviesti ekspertą (-us) pateikia abi šalys, jos sumoka užstatą lygiomis dalimis. Užstatas sumokamas į teismo specialiąją sąskaitą.
Jei Lietuvos Respublikos **civiliniame kodekse** ar kituose įstatymuose nustatytais atvejais **teismas iškviečia liudytojus ir ekspertus savo iniciatyva, jų išlaidos apmokamos iš valstybės biudžeto**. Tai gali būti susiję su prašymu atlikti ekspertizę arba apžiūrėti įvykio vietą.
Nustatant užstato dydį, turi būti atsižvelgta į patirtinų išlaidų sumą. Teismas sumoka ekspertams, jiems atlikus savo pareigas. Teismas taip pat privalo apmokėti ekspertizę atlikusios įstaigos pateiktą sąskaitą už ekspertizę. Šios sumos išmokamos iš specialiosios teismo sąskaitos, atidarytos banke pagal teismo buvimo vietą. Ekspertams ir ekspertizės įstaigoms išmokėtos sumos, kai užstatas nebuvo paimtas, priteisiamos į teismo specialiąją sąskaitą **iš šalies, kurios nenaudai priimtas sprendimas, arba iš šalių proporcingai patenkintų ir atmestų reikalavimų dydžiui**. **Teisingumo ministerija** nustato maksimalius šių išlaidų dydžius.
Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis
Vertėjams už jų atitraukimą nuo tiesioginio darbo ar įprasto užsiėmimo teismas apmoka už kiekvieną dėl teismo iškvietimo sugaištą dieną. Vertėjams turi būti sumokėta už vertimą ir atlyginamos visos jų turėtos išlaidos, susijusios su atvykimu į teismą, kelione ir gyvenamosios vietos patalpų nuoma, taip pat jiems išmokami dienpinigiai. Šalis, kurios teismui pateiktas dokumentas turi būti išverstas į užsienio kalbą, iš anksto sumoka teismo nustatyto dydžio užstatą. Teismas sumoka vertėjams iš tam skirtų valstybės biudžeto lėšų, išskyrus vertėjams išmokėtas sumas už šalių pateiktų procesinių dokumentų vertimą į užsienio kalbą. Teismo posėdyje suteiktų vertimo žodžiu ir (arba) raštu paslaugų išlaidos turi būti **apmokamos iš valstybės biudžeto**. Teisingumo ministerija yra nustačiusi maksimalią šių išlaidų sumą.
Susiję priedai
Lietuvos išlaidų skaidrumo tyrimo ataskaita PDF (950 Kb) en
Paskutinis naujinimas: 07/04/2023
Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

1-asis atvejo tyrimas. komercinė teisė. santuokos nutraukimas - Lietuva

Atliekant šį šeimos teisės, būtent santuokos nutraukimo, atvejų tyrimą, valstybių narių buvo paprašyta patarti pareiškimą dėl santuokos nutraukimo pateikusiai šaliai bylinėjimosi išlaidų klausimu, atsižvelgiant į tokias aplinkybes:
A atvejis. Nacionalinės aplinkybės. Pora susituokia. Vėliau jie pradeda gyventi skyrium ir susitaria nutraukti santuoką.
B atvejis. Tarpvalstybinės aplinkybės. Du tos pačios valstybės narės (A valstybė narė) piliečiai susituokia. Santuokos sudarymas švenčiamas A valstybėje narėje. Po vestuvių pora išvyksta gyventi ir dirbti į kitą valstybę narę (B valstybė narė), kurioje jie įsikuria nuolatinėje gyvenamojoje vietoje. Netrukus po to pora pradeda gyventi skyriumi – žmona grįžta į A valstybę narę, o vyras lieka B valstybėje narėje. Pora susitaria nutraukti santuoką. Grįžusi į A valstybę narę žmona iš karto pateikia prašymą dėl santuokos nutraukimo B valstybės narės teismui.

Išlaidos Lietuvoje

Teismo, apeliacinių skundų ir alternatyvaus ginčų sprendimo išlaidos

Atvejo tyrimas	Teismas		
	Pradiniai teismo mokesčiai	**Perrašymo mokesčiai**	**Kiti mokesčiai**
A atvejis	Prašymus nutraukti santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu pateikiantys sutuoktiniai atleidžiami nuo oficialaus mokesčio teismo nagrinėjamose bylose.	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo procesinio dokumento nuorašą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
B atvejis	Užsienio fiziniams ar juridiniams asmenims taikomos tokios pat atleidimo nuo mokesčių, jų sumažinimo, atidėjimo ar paskirstymo dalimis sąlygos, kaip ir Lietuvos piliečiams.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	Apeliaciniai skundai		
	Pradiniai teismo mokesčiai	**Perrašymo mokesčiai**	**Kiti mokesčiai**
A atvejis	Prašymus nutraukti santuoką abiejų sutuoktinių bendru sutikimu pateikiantys sutuoktiniai atleidžiami nuo oficialaus mokesčio teismo nagrinėjamose bylose.	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo procesinio dokumento nuorašą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
B atvejis	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	AGS	
	Ar šioje byloje galima pasinaudoti šia galimybe?	**Išlaidos**
A atvejis	Taip, per pirminį nagrinėjimą nustatęs ginčo esmę, teismas pasiūlo abiem šalims galimybę sudaryti abiem priimtiną kompromisinį susitarimą ir taikiai išspręsti ginčą.	Nėra
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Advokato arba patarėjo teisės klausimais, teismo antstolio ir eksperto išlaidos

Atvejo tyrimas	Advokatas arba patarėjas teisės klausimais	
	Ar atstovavimas būtinas?	**Vidutinės išlaidos**
A atvejis	Advokato atstovavimas nebūtinas.	Žr. skyrių apie teisininkų įkainių reglamentavimą pirmiau.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	Antstolis		
	Ar atstovavimas būtinas?	**Išlaidos prieš teismo sprendimą**	**Išlaidos po teismo sprendimo**
A atvejis	Ne	Ne. Antstoliai imasi veiksmų tik išdavus vykdomąjį raštą.	Reglamentuojama Sprendimų vykdymo instrukcija. Išlaidos turi būti susigrąžinamos iš skolininko. Suma priklauso nuo vykdymo ypatumų ir vykdymo veiksmų skaičiaus; išlaidos gali būti fiksuotos – 60 Lt už valandą arba procentinė atitinkamo (-ų) daikto (-ų) vertės dalis.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	Ekspertas	
	Ar naudotis paslaugomis būtina?	Išlaidos
A atvejis	Teismas, atsižvelgęs į dalyvaujančių byloje asmenų nuomonę, gali paskirti ekspertą atlikti ekspertizę siekiant išsiaiškinti klausimus, kuriems reikia specialių mokslo, medicinos, meno, technikos ar amato žinių.	Ekspertizės prašanti šalis turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio užstatą. Vyriausybė ar įgaliota institucija nustato maksimalią išlaidų sumą. Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Kompensacija liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	Kompensacija liudytojams		Užstatas arba garantija		Kiti mokesčiai	
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	Išlaidos	Ar jie teikiami? Jei taip, kada ir kaip?	Išlaidos	Apibūdinimas	Išlaidos
A atvejis	Taip, liudytojams išmokėtos sumos pridedamos prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu.	Žr. skyrių apie ekspertų atlyginimą pirmiau.	Žr. skyrių apie ekspertų atlyginimą pirmiau.	Teismas privalo atsižvelgti į mokančios šalies turtinę padėtį. Suma priklauso nuo procesinių veiksmų pobūdžio ir negali viršyti 100 000 litų.	Kitos išlaidos susijusios su: 1) vietos apžiūra, 2) atsakovo paieška, 3) teismo dokumentų įteikimu, 4) teismo sprendimo vykdymu, 5) atlyginimu už kuratoriaus darbą, 6) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos.	Žr. skyrių apie ekspertus pirmiau. Atsakovo paieškos išlaidas turi sumokėti paieškos prašiusi šalis arba teismas. Žr. skyrių apie antstolio mokesčius. Kuratorius turi teisę gauti atlyginimą už atstovavimą pagal vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus tarifus. Atstovavimo išlaidas padengia šalis, kurios iniciatyva paskiriamas kuratorius; atstovavimo išlaidos turi būti sumokėtos iš anksto.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Teisinės pagalbos ir kitos kompensuotinos išlaidos

Atvejo tyrimas	Teisinė pagalba		
	Kada ir kokiomis sąlygomis taikytina?	Kada kompensuojamos visos išlaidos?	Sąlygos?
A atvejis	Pirminės teisinės pagalbos galima prašyti skyriuje apie teisinę pagalbą pirmiau aprašyta tvarka. Antrinę teisinę pagalbą galima gauti skyriuje apie teisinę pagalbą pirmiau aprašytomis sąlygomis.	Valstybė garantuoja 100 proc. pirminės teisinės pagalbos išlaidų apmokėjimą. Apmokant antrinės teisinės pagalbos išlaidas atsižvelgiama į asmens turtą ir pajamas (žr. skyrių apie teisinę pagalbą pirmiau).	Pirminę teisinę pagalbą norintys gauti asmenys gali kreiptis į savivaldybės vykdomąją instituciją pagal deklaruotą gyvenamąją vietą. Antrinę teisinę pagalbą norintys gauti asmenys turi kreiptis su prašymą pagrindžiančiais dokumentais, patvirtinančiais teisę gauti antrinę teisinę pagalbą.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	Kompensacija			
	Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti kompensuotos bylinėjimosi išlaidos?	Jeigu kompensuojamos ne visos išlaidos, kokia procentinė dalis paprastai kompensuojama?	Kokios išlaidos niekada nekompensuojamos?	Ar kai kuriais atvejais teisinės pagalbos išlaidos turėtų būti kompensuojamos teisinės pagalbos organizacijai?
A atvejis	Santuoką bendru sutikimu susitarusios nutraukti šalys atleidžiamos nuo bylinėjimosi išlaidų.		Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos ir vykdymo procese skolininko patirtos išlaidos.	Jei antrinės teisinės pagalbos teikimas nutraukiamas įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose nustatytais atvejais. Išlaidas įstatymo nustatyta

				tvarka galima susigrąžinti iš asmens, kuriam buvo suteikta pagalba. Jei patyrus bylinėjimosi išlaidų išmokamos draudimo išmokos, antrinės teisinės pagalbos išlaidas privaloma grąžinti į valstybės biudžetą teisingumo ministro nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo draudimo išmokos sumokėjimo. Jeigu asmuo negrąžina šių išlaidų, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu antrinė teisinė pagalba buvo suteikta (įstatymo 12 straipsnio 6 punktas), tačiau pasikeitus aplinkybėms (11 straipsnio 2 dalies 1 punktas) toks asmuo privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas į valstybės biudžetą. Jeigu asmuo šių išlaidų negrąžina, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu apmokama 50 proc. antrinės teisinės pagalbos išlaidų ir pareiškėjas neatlieka pareigos laikantis proceso įstatymų nustatytų terminų ir tvarkos apmokėti 50 proc. bylinėjimosi išlaidų civilinio arba administracinio proceso atveju, byla gali pasibaigti nepriėmus teismo sprendimo dėl bylos esmės, o pareiškėjas privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas. Jeigu išlaidos išieškomos, valstybei atstovauja tarnyba.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	**Vertimas raštu**		**Vertimas žodžiu**		**Kitos tarpvalstybiniams ginčams būdingos išlaidos?**	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	**Apytikrės išlaidos?**	**Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?**	**Apytikrės išlaidos?**	**Apibūdinimas**	**Apytikrės išlaidos?**
A atvejis	Visi teismo procesiniai dokumentai ir jų priedai teismui turi būti pateikiami valstybine kalba.	Šalis, kurios teismo procesinius dokumentus reikia išversti į užsienio kalbą, turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio užstatą bylinėjimosi išlaidoms padengti. Jei prašymus pareiškia abi šalys, užstatą sumoka abi šalys lygiomis dalimis.	Valstybine kalba nekalbantiems asmenims proceso metu garantuojama teisė į vertimo žodžiu ir (arba) raštu paslaugas.	Teismas privalo sumokėti vertėjams žodžiu ir (arba) raštu priklausančias sumas iš valstybės biudžeto lėšų.		
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.		

Paskutinis naujinimas: 08/11/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

2-asis atvejo tyrimas. Šeimos teisė. vaikų globa - Lietuva

Atliekant šį šeimos teisės, būtent teisės rūpintis vaikais, atvejų tyrimą, valstybių narių buvo paprašyta patarti ieškinį pateikusiai šaliai bylinėjimosi išlaidų klausimu, atsižvelgiant į tokias aplinkybes:

A atvejis. Nacionalinės aplinkybės. Du asmenys ne vienus metus gyveno nesusituokę. Tuo metu, kai jie pradeda gyventi skyrium, jų vaikui yra treji metai. Teismo sprendimu teisė rūpintis vaiku suteikiama motinai, o teisė bendrauti su vaiku – tėvui. Motina pateikia ieškinį dėl tėvo teisės bendrauti su vaiku apribojimo.

B atvejis. Tarpvalstybinės aplinkybės, kai jūs esate advokatas A valstybėje narėje. Du asmenys ne vienus metus gyveno nesusituokę valstybėje narėje (B valstybė narė). Jie turi bendrą vaiką, tačiau iš karto po jo gimimo pradėjo gyventi skyrium. B valstybės narės teismo sprendimu teisė rūpintis vaiku suteikiama motinai, o teisė bendrauti su vaiku – tėvui. Gavusi teismo leidimą, motina su vaiku išsikelia gyventi į kitą valstybę narę (A valstybė narė), o tėvas lieka B valstybėje narėje. Po kelerių metų motina pateikia ieškinį A valstybėje narėje dėl tėvo teisės bendrauti su vaiku pakeitimo.

Išlaidos Lietuvoje

Teismo, apeliacinių skundų ir alternatyvaus ginčų sprendimo išlaidos

Atvejo tyrimas	Teismas			Apeliaciniai skundai		
	Pradiniai teismo mokesčiai	Perrašymo mokesčiai	Kiti mokesčiai	Pradiniai teismo mokesčiai	Perrašymo mokesčiai	Kiti mokesčiai
A atvejis	Oficialūs mokesčiai bylose, susijusiose su išsituokusių tėvų ginčais dėl bendravimo su vaiku, yra 100 litų. Teismai gali pakoreguoti šį mokestį, atsižvelgdami į ketvirčio vartotojo kainų indeksą (šiuo metu 132).	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo procesinio dokumento nuorašą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.	Oficialūs mokesčiai bylose, susijusiose su išsituokusių tėvų ginčais dėl bendravimo su vaiku, yra 100 litų. Teismai gali pakoreguoti šį mokestį, atsižvelgdami į ketvirčio vartotojo kainų indeksą (šiuo metu 132).	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo procesinio dokumento nuorašą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
B atvejis	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	AGS	
	Ar tokioje byloje galima pasinaudoti šia galimybe?	Išlaidos
A atvejis	Taip, per pirminį nagrinėjimą nustatęs ginčo esmę, teismas pasiūlo abiem šalims galimybę sudaryti abiem priimtiną kompromisinį susitarimą ir taikiai išspręsti ginčą.	Nėra
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos A atveju.

Advokato arba patarėjo teisės klausimais, teismo antstolio ir eksperto išlaidos

Atvejo tyrimas	Advokatas arba patarėjas teisės klausimais		Antstolis		
	Ar atstovavimas būtinas?	Vidutinės išlaidos	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos prieš teismo sprendimą	Išlaidos po teismo sprendimo
A atvejis	Advokato atstovavimas nebūtinas.	Žr. skyrių apie teisininkų atlyginimo reglamentavimą pirmiau.	Ne	Ne	Ne. Antstoliai imasi veiksmų tik išdavus vykdomąjį raštą. Vykdymo išlaidos: 60 litų, kurių antstolis gali reikalauti kiekvienoje vykdymo byloje, 200 litų atlyginimas antstoliui ir kitos vykdymo išlaidos, kurios priklauso nuo vykdymo veiksmų ypatumų ir skaičiaus.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	Ekspertas	
	Ar naudotis paslaugomis būtina?	**Išlaidos**
A atvejis	Teismas, atsižvelgęs į dalyvaujančių byloje asmenų nuomonę, gali paskirti ekspertą atlikti ekspertizę siekiant išsiaiškinti klausimus, kuriems reikia specialių mokslo, medicinos, meno, technikos ar amato žinių.	Ekspertizės prašanti šalis turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio užstatą. Vyriausybė ar įgaliota institucija nustato maksimalią išlaidų sumą. Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Kompensacija liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	Kompensacija liudytojams		Užstatas arba garantija		Kiti mokesčiai	
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	**Išlaidos**	**Ar jie teikiami? Jei taip, kada ir kaip?**	**Išlaidos**	**Apibūdinimas**	**Išlaidos**
A atvejis	Taip, liudytojams išmokėtos sumos pridedamos prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu.	Žr. skyrių „apie ekspertų įkainius pirmiau.	Žr. skyrių apie ekspertų įkainius pirmiau.	Teismas privalo atsižvelgti į mokančios šalies turtinę padėtį. Suma priklauso nuo procesinių veiksmų pobūdžio ir negali viršyti 100 000 litų.	Kitos išlaidos, susijusios su: 1) vietos apžiūra, 2) atsakovo paieška, 3) teismo dokumentų įteikimu, 4) teismo sprendimo vykdymu, 5) atlyginimu už kuratoriaus darbą, 6) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos.	Žr. skyrių apie ekspertus pirmiau. Atsakovo paieškos išlaidas turi sumokėti paieškos prašiusi šalis arba teismas. Žr. skyrių apie antstolio mokesčius. Kuratorius turi teisę gauti atlyginimą už atstovavimą pagal vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus tarifus. Atstovavimo išlaidas padengia šalis, kurios iniciatyva paskiriamas kuratorius; atstovavimo išlaidos turi būti sumokėtos iš anksto.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Teisinės pagalbos ir kitos kompensuotinos išlaidos

Atvejo tyrimas	Teisinė pagalba		
	Kada ir kokiomis sąlygomis taikytina?	**Kada kompensuojamos visos išlaidos?**	**Sąlygos?**
A atvejis	Pirminės teisinės pagalbos galima prašyti skyriuje apie teisinę pagalbą pirmiau aprašyta tvarka. Antrinę teisinę pagalbą galima gauti skyriuje apie teisinę pagalbą pirmiau aprašytomis sąlygomis.	Valstybė garantuoja 100 proc. pirminės teisinės pagalbos išlaidų apmokėjimą. Apmokant antrinės teisinės pagalbos išlaidas atsižvelgiama į asmens turtą ir pajamas (žr. skyrių apie teisinę pagalbą pirmiau).	Pirminę teisinę pagalbą norintys gauti asmenys gali kreiptis į savivaldybės vykdomąją instituciją pagal deklaruotą gyvenamąją vietą. Antrinę teisinę pagalbą norintys gauti asmenys turi kreiptis su prašymą pagrindžiančiais dokumentais, patvirtinančiais teisę gauti antrinę teisinę pagalbą.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	Kompensacija		
	Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti kompensuotos bylinėjimosi išlaidos?	**Kokios išlaidos niekada nekompensuojamos?**	**Ar kai kuriais atvejais teisinės pagalbos išlaidos turėtų būti kompensuojamos teisinės pagalbos organizacijai?**
			Jei antrinės teisinės pagalbos teikimas nutraukiamas įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose nustatytais atvejais. Išlaidas įstatymo nustatyta tvarka galima susigrąžinti iš asmens, kuriam buvo suteikta pagalba.

A atvejis	Bylą laimėjusi šalis gali susigrąžinti bylinėjimosi išlaidas iš bylą pralaimėjusios šalies.	Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos ir vykdymo procese skolininko patirtos išlaidos.	Jei patyrus bylinėjimosi išlaidų išmokamos draudimo išmokos, antrinės teisinės pagalbos išlaidas privaloma grąžinti į valstybės biudžetą teisingumo ministro nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo draudimo išmokos sumokėjimo. Jeigu asmuo negrąžina šių išlaidų, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu antrinė teisinė pagalba buvo suteikta (įstatymo 12 straipsnio 6 punktas), tačiau pasikeitus aplinkybėms (11 straipsnio 2 dalies 1 punktas) toks asmuo privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas į valstybės biudžetą. Jeigu asmuo šių išlaidų negrąžina, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu apmokama 50 proc. antrinės teisinės pagalbos išlaidų ir pareiškėjas neatlieka pareigos laikantis proceso įstatymų nustatytų terminų ir tvarkos apmokėti 50 proc. bylinėjimosi išlaidų civilinio arba administracinio proceso atveju, byla gali pasibaigti nepriėmus teismo sprendimo dėl bylos esmės, o pareiškėjas privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas. Jeigu išlaidos išieškomos, valstybei atstovauja tarnyba.

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	**Vertimas raštu**		**Vertimas žodžiu**	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	**Apytikrės išlaidos?**	**Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?**	**Apytikrės išlaidos?**
A atvejis	Visi teismo dokumentai ir jų priedai teismui turi būti pateikiami valstybine kalba.	Šalis, kurios teismo dokumentus reikia išversti į užsienio kalbą, turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio užstatą bylinėjimosi išlaidoms padengti. Jei prašymus pareiškia abi šalys, užstatą sumoka abi šalys lygiomis dalimis.	Valstybine kalba nekalbantiems asmenims proceso metu garantuojama teisė į vertimo žodžiu ir (arba) raštu paslaugas.	Teismas privalo sumokėti vertėjams žodžiu ir (arba) raštu priklausančias sumas iš valstybės biudžeto lėšų.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Paskutinis naujinimas: 08/11/2019
Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

3-iasis atvejo tyrimas. Šeimos teisė. Išlaikymas - Lietuva

Atliekant šį šeimos teisės, būtent alimentų, atvejų tyrimą, valstybių narių buvo paprašyta patarti ieškinį pateikusiai šaliai bylinėjimosi išlaidų klausimu, atsižvelgiant į tokias aplinkybes:

A atvejis. Nacionalinės aplinkybės. Du asmenys ne vienus metus gyveno nesusituokę. Tuo metu, kai jie pradeda gyventi skyrium, jų vaikui yra treji metai. Teismo sprendimu teisė rūpintis vaiku suteikiama motinai. Neišspręstas tik ginčas dėl alimentų, kuriuos tėvas privalo mokėti motinai ir kurie skirti vaikui išlaikyti ir jo mokslams, sumos. Motina dėl to pateikia ieškinį.

B atvejis. Tarpvalstybinės aplinkybės, kai jūs esate advokatas A valstybėje narėje: Du asmenys ne vienus metus gyveno nesusituokę valstybėje narėje (B valstybė narė). Jie turi trejų metų vaiką. Pora pradeda gyventi skyrium. B valstybės narės teismo sprendimu teisė rūpintis vaiku suteikiama motinai. Gavusi tėvo sutikimą, motina su vaiku išsikelia gyventi į kitą valstybę narę (A valstybė narė), kur jie įsikuria nuolatinėje gyvenamojoje vietoje.

Lieka neišspręstas ginčas dėl alimentų, kuriuos tėvas turi mokėti motinai ir kurie skirti vaikui išlaikyti ir jo mokslams, sumos. Motina dėl to pateikia ieškinį A valstybėje narėje.

Išlaidos Lietuvoje

Teismo, apeliacinių skundų ir alternatyvaus ginčų sprendimo išlaidos

Atvejo tyrimas	**Teismas**		
	Pradiniai teismo mokesčiai	**Perrašymo mokesčiai**	**Kiti mokesčiai**
A atvejis	Ieškovai, prašantys vaiko išlaikymo, teismo nagrinėjamose bylose atleidžiami nuo oficialaus mokesčio.	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo procesinio dokumento nuorašą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
		Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

B atvejis	Užsienio fiziniams ar juridiniams asmenims taikomos tokios pat atleidimo nuo bylinėjimosi išlaidų, jų sumažinimo, atidėjimo ar paskirstymo dalimis sąlygos, kaip ir Lietuvos piliečiams.		

Atvejo tyrimas	**Apeliaciniai skundai**		
	Pradiniai teismo mokesčiai	**Perrašymo mokesčiai**	**Kiti mokesčiai**
A atvejis	Ieškovai, prašantys vaiko išlaikymo, teismo nagrinėjamose bylose atleidžiami nuo oficialaus mokesčio.	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo procesinio dokumento nuorašą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
B atvejis	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	**AGS**	
	Ar šioje byloje galima pasinaudoti šia galimybe?	**Išlaidos**
A atvejis	Taip, per pirminį nagrinėjimą nustatęs ginčo esmę, teismas pasiūlo abiem šalims galimybę sudaryti abiem priimtiną kompromisinį susitarimą ir taikiai išspręsti ginčą.	Nėra
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Advokato arba patarėjo teisės klausimais, teismo antstolio ir eksperto išlaidos

Atvejo tyrimas	**Advokatas arba patarėjas teisės klausimais**	
	Ar atstovavimas būtinas?	**Vidutinės išlaidos**
A atvejis	Advokato atstovavimas nebūtinas.	Žr. skyrių apie teisininkų įkainių reglamentavimą pirmiau
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	**Antstolis**		
	Ar atstovavimas būtinas?	**Išlaidos prieš teismo sprendimą**	**Išlaidos po teismo sprendimo**
A atvejis	Ne	Nėra	Ne. Antstoliai imasi veiksmų tik išdavus vykdomąjį raštą. Vykdymo išlaidos: 1) periodinės išlaikymo išmokos išieškomos iš skolininko darbo užmokesčio – 30 litų už vykdymą, kuriuos antstolis gauna kiekvienoje vykdymo byloje, ir kitos vykdymo išlaidos, kurios priklauso nuo vykdymo veiksmų ypatumų ir skaičiaus; 2) jei išlaikymas išieškomas iš skolininko turto, vykdymo išlaidos kiekvienoje vykdymo byloje ir antstolio atlyginimas priklausys nuo skolos dydžio.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	**Ekspertas**	
	Ar naudotis paslaugomis būtina?	**Išlaidos**
A atvejis	Teismas, atsižvelgęs į dalyvaujančių byloje asmenų nuomonę, gali paskirti ekspertą atlikti ekspertizę siekiant išsiaiškinti klausimus, kuriems reikia specialių mokslo, medicinos, meno, technikos ar amato žinių.	Ekspertizės prašanti šalis turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio užstatą. Vyriausybė ar įgaliota institucija nustato maksimalią išlaidų sumą. Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Kompensacija liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	Kompensacija liudytojams		Užstatas arba garantija	
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	Išlaidos	Ar jie teikiami? Jei taip, kada ir kaip?	Išlaidos
A atvejis	Taip, liudytojams išmokėtos sumos pridedamos prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu.	Taip, liudytojams išmokėtos sumos pridedamos prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu.	Žr. skyrių apie ekspertų įkainius pirmiau.	Žr. skyrių apie ekspertų įkainius pirmiau.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	Kiti mokesčiai	
	Apibūdinimas	Išlaidos
A atvejis	Kitos išlaidos, susijusios su: 1) vietos apžiūra, 2) atsakovo paieška, 3) teismo dokumentų įteikimu, 4) teismo sprendimo vykdymu, 5) atlyginimu už kuratoriaus darbą, 6) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos.	Žr. skyrių apie ekspertų įkainius pirmiau. Atsakovo paieškos išlaidas turi sumokėti paieškos prašiusi šalis arba teismas. Žr. skyrių apie antstolio mokesčius. Kuratorius turi teisę gauti atlyginimą už atstovavimą pagal vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus tarifus. Atstovavimo išlaidas padengia šalis, kurios iniciatyva paskiriamas kuratorius; atstovavimo išlaidos turi būti sumokėtos iš anksto.
B atvejis	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Teisinės pagalbos ir kitos kompensuotinos išlaidos

Atvejo tyrimas	Teisinė pagalba		
	Kada ir kokiomis sąlygomis taikytina?	Kada kompensuojamos visos išlaidos?	Sąlygos?
A atvejis	Pirminės teisinės pagalbos galima prašyti skyriuje apie teisinę pagalbą pirmiau aprašyta tvarka. Antrinę teisinę pagalbą galima gauti skyriuje apie teisinę pagalbą pirmiau aprašytomis sąlygomis.	Valstybė garantuoja 100 proc. pirminės teisinės pagalbos išlaidų apmokėjimą. Apmokant antrinės teisinės pagalbos išlaidas atsižvelgiama į asmens turtą ir pajamas (žr. skyrių apie teisinę pagalbą pirmiau).	Pirminę teisinę pagalbą norintys gauti asmenys gali kreiptis į savivaldybės vykdomąją instituciją pagal deklaruotą gyvenamąją vietą. Antrinę teisinę pagalbą norintys gauti asmenys turi kreiptis su prašymą pagrindžiančiais dokumentais, patvirtinančiais teisę gauti antrinę teisinę pagalbą.

Atvejo tyrimas	Kompensacija			
	Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti kompensuotos bylinėjimosi išlaidos?	Jeigu kompensuojamos ne visos išlaidos, kokia procentinė dalis paprastai kompensuojama?	Kokios išlaidos niekada nekompensuojamos?	Ar kai kuriais atvejais teisinės pagalbos išlaidos turėtų būti kompensuojamos teisinės pagalbos organizacijai?
A atvejis	Bylą laimėjusi šalis gali susigrąžinti bylinėjimosi išlaidas iš bylą pralaimėjusios šalies.	Jei antrinės teisinės pagalbos teikimas nutraukiamas įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose nustatytais atvejais. Išlaidas įstatymo nustatyta tvarka galima susigrąžinti iš asmens, kuriam buvo suteikta pagalba. Jei patyrus bylinėjimosi išlaidų išmokamos draudimo išmokos, antrinės teisinės pagalbos išlaidas privaloma grąžinti į valstybės biudžetą teisingumo ministro nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo draudimo išmokos sumokėjimo. Jeigu asmuo	Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos ir vykdymo procese skolininko patirtos išlaidos.	Jei antrinės teisinės pagalbos teikimas nutraukiamas įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose nustatytais atvejais. Išlaidas įstatymo nustatyta tvarka galima susigrąžinti iš asmens, kuriam buvo suteikta pagalba. Jei patyrus bylinėjimosi išlaidų išmokamos draudimo išmokos, antrinės teisinės pagalbos išlaidas privaloma grąžinti į valstybės biudžetą teisingumo ministro nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo draudimo išmokos sumokėjimo. Jeigu asmuo

		negrąžina šių išlaidų, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu antrinė teisinė pagalba buvo suteikta (įstatymo 12 straipsnio 6 punktas), tačiau pasikeitus aplinkybėms (11 straipsnio 2 dalies 1 punktas) toks asmuo privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas į valstybės biudžetą. Jeigu asmuo šių išlaidų negrąžina, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu apmokama 50 proc. antrinės teisinės pagalbos išlaidų ir pareiškėjas neatlieka pareigos laikantis proceso įstatymų nustatytų terminų ir tvarkos apmokėti 50 proc. bylinėjimosi išlaidų civilinio arba administracinio proceso atveju, byla gali pasibaigti nepriėmus teismo sprendimo dėl bylos esmės, o pareiškėjas privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas. Jeigu išlaidos išieškomos, valstybei atstovauja tarnyba.		negrąžina šių išlaidų, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu antrinė teisinė pagalba buvo suteikta (įstatymo 12 straipsnio 6 punktas), tačiau pasikeitus aplinkybėms (11 straipsnio 2 dalies 1 punktas) toks asmuo privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas į valstybės biudžetą. Jeigu asmuo šių išlaidų negrąžina, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu apmokama 50 proc. antrinės teisinės pagalbos išlaidų ir pareiškėjas neatlieka pareigos laikantis proceso įstatymų nustatytų terminų ir tvarkos apmokėti 50 proc. bylinėjimosi išlaidų civilinio arba administracinio proceso atveju, byla gali pasibaigti nepriėmus teismo sprendimo dėl bylos esmės, o pareiškėjas privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti į valstybės biudžetą suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas. Jeigu antrinės teisinės pagalbos išlaidos išieškomos, valstybei atstovauja tarnyba.

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	Vertimas raštu		Vertimas žodžiu	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Apytikrės išlaidos?	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	Apytikrės išlaidos?
A atvejis	Visi teismo procesiniai dokumentai ir jų priedai turi būti pateikiami teismui valstybine kalba.	Šalis, kurios teismo procesinius dokumentus reikia išversti į užsienio kalbą, turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio užstatą bylinėjimosi išlaidoms padengti. Jei prašymus pareiškia abi šalys, užstatą sumoka abi šalys lygiomis dalimis.	Valstybine kalba nekalbantiems asmenims proceso metu garantuojama teisė į vertimo žodžiu ir (arba) raštu paslaugas.	Teismas privalo sumokėti vertėjams žodžiu ir (arba) raštu priklausančias sumas iš valstybės biudžeto lėšų.
B atvejis	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Paskutinis naujinimas: 08/11/2019
Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

4-asis atvejo tyrimas. komercinė teisė. sutartys - Lietuva

Atliekant šį komercinės teisės, būtent sutarties, atvejų tyrimą, valstybių narių buvo paprašyta patarti pardavėjui bylinėjimosi išlaidų klausimu, atsižvelgiant į tokias aplinkybes:

A atvejis. Nacionalinės aplinkybės. Įmonė pristatė prekių, kurių vertė 20 000 eurų. Pardavėjui nebuvo sumokėta, nes pirkėjas mano, kad prekės neatitinka susitarimo.

Pardavėjas nusprendžia pateikti ieškinį, kad už prekes būtų sumokėta visa kaina.

B atvejis. Tarpvalstybinės aplinkybės. Įmonė, kurios pagrindinė buveinė yra B valstybėje narėje, pristato prekių, kurių vertė 20 000 eurų, pirkėjui A valstybėje narėje. Sutarčiai taikoma B valstybės narės teisė ir sutartis surašyta B valstybės narės kalba. Šiam pardavėjui nebuvo sumokėta, nes A valstybėje narėje įsikūręs pirkėjas mano, kad prekės neatitinka susitarimo. Pardavėjas nusprendžia ieškinį teikti A valstybėje narėje, siekdamas, kad už prekes būtų sumokėta visa kaina, nurodyta su pirkėju sudarytoje sutartyje.

Išlaidos Lietuvoje

Teismo, apeliacinių skundų ir alternatyvaus ginčų sprendimo išlaidos

Atvejo tyrimas	Teismas			Apeliaciniai skundai			AGS
	Pradiniai teismo mokesčiai	Perrašymo mokesčiai	Kiti mokesčiai	Pradiniai teismo mokesčiai	Perrašymo mokesčiai	Kiti mokesčiai	Ar šioje pasinau galimyb
A atvejis	3 proc. žyminis mokestis, bet ne mažiau kaip 50 litų (turtiniuose ginčuose, jei ieškinio suma neviršija 100 000 litų arba 29 000 EUR).	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo procesinio dokumento nuoaršą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	Su bylos nagrinėjimu susijusios išlaidos: 1) vietos apžiūros, 2) atsakovo paieškos, 3) teismo dokumentų įteikimo, 4) teismo sprendimo vykdymo, 5) atlyginimo už kuratoriaus darbą, 6) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos.	3 proc. žyminis mokestis, bet ne mažiau kaip 50 litų (turtiniuose ginčuose, jei ieškinio suma neviršija 100 000 litų arba 29 000 EUR).	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo procesinio dokumento nuorašą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	Su bylos nagrinėjimu susijusios išlaidos: 1) vietos apžiūros, 2) atsakovo paieškos, 3) teismo dokumentų įteikimo, 4) teismo sprendimo vykdymo, 5) atlyginimo už kuratoriaus darbą, 6) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos.	Taip

Advokato arba patarėjo teisės klausimais, teismo antstolio ir eksperto išlaidos

Atvejo tyrimas	Advokatas arba patarėjas teisės klausimais	
	Ar atstovavimas būtinas?	Vidutinės išlaidos
A atvejis	Advokato atstovavimas nebūtinas.	Žr. skyrių apie teisininkų įkainių reglamentavimą pirmiau.
B atvejis		

Atvejo tyrimas	Antstolis			Ekspertas	
	Ar atstovavimas būtinas?	Išlaidos prieš teismo sprendimą	Išlaidos po teismo sprendimo	Ar naudotis paslaugomis būtina?	Išlaidos
A atvejis	Ne	Nėra	Ne. Antstoliai imasi veiksmų tik išdavus vykdomąjį raštą. Vykdymo išlaidos: 1) 600 litų, jei skolos dydis yra nuo 50 000 litų (apie 15 000 eurų) iki 100 000 litų (apie 29 000 eurų), ir 6 proc., bet ne mažiau kaip 4 000 litų, išieškotos skolos sumos antstolio atlyginimui, taip pat kitos vykdymo išlaidos, kurios priklauso nuo vykdymo veiksmų ypatumų ir skaičiaus. 2) Antstolio atlyginimas priklauso nuo skolos dydžio.	Teismas, atsižvelgęs į dalyvaujančių byloje asmenų nuomonę, gali paskirti ekspertą atlikti ekspertizę siekiant išsiaiškinti klausimus, kuriems reikia specialių mokslo, medicinos, meno, technikos ar amato žinių.	Ekspertizės prašanti šalis turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio užstatą. Vyriausybė ar įgaliota institucija nustato maksimalią išlaidų sumą. Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
B atvejis	Ne	Nėra	Tokios pat kaip ir A atveju.		

Kompensacija liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	Kompensacija liudytojams		Užstatas arba garantija	
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	Išlaidos	Ar jie teikiami? Jei taip, kada ir kaip?	Išlaidos
A atvejis	Taip, liudytojams išmokėtos sumos pridedamos prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu.	Žr. skyrių apie ekspertų įkainius pirmiau.	Žr. skyrių apie ekspertų įkainius pirmiau.	Teismas privalo atsižvelgti į mokančios šalies turtinę padėtį. Suma priklauso nuo procesinių veiksmų pobūdžio ir negali viršyti 100 000 litų.

B atvejis	Tokia pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Atvejo tyrimas	**Kiti mokesčiai**	
	Apibūdinimas	**Išlaidos**
A atvejis	Kitos išlaidos, susijusios su: 1) vietos apžiūra, 2) atsakovo paieška, 3) teismo dokumentų įteikimu, 4) teismo sprendimo vykdymu, 5) atlyginimu už kuratoriaus darbą, 6) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos.	Žr. skyrių apie ekspertus pirmiau. Atsakovo paieškos išlaidas turi sumokėti paieškos prašiusi šalis arba teismas. Žr. skyrių apie antstolio mokesčius. Kuratorius turi teisę gauti atlyginimą už atstovavimą pagal vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus tarifus. Atstovavimo išlaidas padengia šalis, kurios iniciatyva paskiriamas kuratorius, ir atstovavimo išlaidos turi būti sumokėtos iš anksto.
B atvejis	Tokie pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Teisinės pagalbos ir kitos kompensuotinos išlaidos

Atvejo tyrimas	**Teisinė pagalba**	**Kompensacija**
	Kada ir kokiomis sąlygomis taikytina?	**Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti kompensuotos bylinėjimosi išlaidos?**
A atvejis	Teisinė pagalba neteikiama.	Bylą laimėjusi šalis gali susigrąžinti bylinėjimosi išlaidas iš bylą pralaimėjusios šalies.
B atvejis		

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	**Vertimas raštu**	**Vertimas žodžiu**	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	**Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?**	**Apytikrės išlaidos?**
A atvejis	Visi teismo procesiniai dokumentai ir jų priedai turi būti pateikiami teismui valstybine kalba.	Valstybine kalba nekalbantiems asmenims proceso metu garantuojama teisė į vertimo žodžiu ir (arba) raštu paslaugas.	Teismas privalo sumokėti vertėjams žodžiu ir (arba) raštu priklausančias sumas iš valstybės biudžeto lėšų.
B atvejis		Taip pat, kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Tokios pat kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Paskutinis naujinimas: 08/11/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

5-asis atvejo tyrimas. komercinė teisė. atsakomybė - Lietuva

Atliekant šį komercinės teisės, būtent atsakomybės, atvejų tyrimą, valstybių narių buvo paprašyta patarti įrangos naudotojui bylinėjimosi išlaidų klausimu atsižvelgiant į tokias aplinkybes:

A atvejis. Nacionalinės aplinkybės. Šildymo įrangos gamintojas pristato šildytuvą montuotojui. Montuotojas šildytuvą perparduoda (ir sumontuoja) naudotojui kaip namo įrangą. Netrukus po to name kyla gaisras. Visi dalyviai (šildymo įrangos gamintojas, montuotojas ir galutinis naudotojas) apdrausti. Gaisro priežastis užginčijama. Niekas nenori kompensuoti nuostolių įrangos naudotojui.

Įrangos naudotojas nusprendžia šildymo įrangos gamintojui, šildymo įrangos montuotojui ir draudimo bendrovėms pateikti ieškinį dėl visiškos kompensacijos.

B atvejis. Tarpvalstybinės aplinkybės. B valstybėje narėje įsikūręs šildymo įrangos gamintojas pristato šildytuvą montuotojui C valstybėje narėje. Montuotojas šildytuvą perparduoda (ir sumontuoja) naudotojui kaip namo įrangą. Netrukus po to name kyla gaisras. Kiekvienas dalyvis (šildymo įrangos gamintojas, montuotojas ir galutinis naudotojas) yra apdraustas draudimo bendrovės savo valstybėje narėje. Gaisro priežastis užginčijama. Niekas nenori kompensuoti nuostolių įrangos naudotojui.

Įrangos naudotojas nusprendžia A valstybėje narėje šildymo įrangos gamintojui, šildymo įrangos montuotojui ir draudimo bendrovei, įsikūrusiai A valstybėje narėje, pateikti ieškinį dėl visiškos kompensacijos.

Išlaidos Lietuvoje

Teismo, apeliacinių skundų ir alternatyvaus ginčų sprendimo išlaidos

Atvejo tyrimas	**Teismas**			**Apeliaciniai skundai**		
	Pradiniai teismo mokesčiai	**Perrašymo mokesčiai**	**Kiti mokesčiai**	**Pradiniai teismo mokesčiai**	**Perrašymo mokesčiai**	**Kiti mokesčiai**
A atvejis	3 proc. žyminis mokestis, bet ne mažiau kaip 50	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo	Su bylos nagrinėjimu susijusios išlaidos: 1) vietos apžiūros,	3 proc. žyminis mokestis, bet ne mažiau kaip 50	Byloje dalyvaujantys asmenys moka 10 litų už pakartotinį teismo	Su bylos nagrinėjimu susijusios išlaidos: 1) vietos apžiūros,

	litų (turtiniuose ginčuose, jei ieškinio suma neviršija 100 000 litų arba 29 000 EUR).	procesinio dokumento nuorašą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	2) atsakovo paieškos, 3) teismo dokumentų įteikimo, 4) teismo sprendimo vykdymo, 5) atlyginimo už kuratoriaus darbą, 6) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos.	litų (turtiniuose ginčuose, jei ieškinio suma neviršija 100 000 litų arba 29 000 EUR).	procesinio dokumento nuorašą ir 1 litą už kiekvieną puslapį.	2) atsakovo paieškos, 3) teismo dokumentų įteikimo, 4) teismo sprendimo vykdymo, 5) atlyginimo už kuratoriaus darbą, 6) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos.

Advokato arba patarėjo teisės klausimais, teismo antstolio ir eksperto išlaidos

Atvejo tyrimas	**Advokatas arba patarėjas teisės klausimais**	
	Ar atstovavimas būtinas?	**Vidutinės išlaidos**
A atvejis	Advokato atstovavimas nebūtinas.	Žr. skyrių apie teisininkų įkainių reglamentavimą pirmiau.
B atvejis		

Atvejo tyrimas	**Antstolis**			**Ekspertas**	
	Ar atstovavimas būtinas?	**Išlaidos prieš teismo sprendimą**	**Išlaidos po teismo sprendimo**	**Ar naudotis paslaugomis būtina?**	**Išlaidos**
A atvejis	Ne	Nėra	Ne. Antstoliai imasi veiksmų tik išdavus vykdomąjį raštą. Vykdymo išlaidos: 1) 600 litų, jei skolos dydis yra nuo 50 000 litų (apie 15 000 eurų) iki 100 000 litų (apie 29 000 eurų), ir 6 proc., bet ne mažiau kaip 4 000 litų, išieškotos skolos sumos antstolio atlyginimui, taip pat kitos vykdymo išlaidos, kurios priklauso nuo vykdymo veiksmų ypatumų ir skaičiaus. 2) Antstolio atlyginimas priklauso nuo skolos dydžio.	Teismas, atsižvelgęs į dalyvaujančių byloje asmenų nuomonę, gali paskirti ekspertą atlikti ekspertizę siekiant išsiaiškinti klausimus, kuriems reikia specialių mokslo, medicinos, meno, technikos ar amato žinių.	Ekspertizės prašanti šalis turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio užstatą. Vyriausybė ar įgaliota institucija nustato maksimalią išlaidų sumą. Teismas priteisia priešingai šaliai sumokėti bylą laimėjusios šalies bylinėjimosi išlaidas, net jei priešinga šalis atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
B atvejis	Ne	Nėra	Tokios pat kaip ir A atveju.		

Kompensacija liudytojams, užstatas arba garantija ir kitos susijusios išlaidos

Atvejo tyrimas	**Kompensacija liudytojams**		**Užstatas arba garantija**	
	Ar liudytojams mokama kompensacija?	**Išlaidos**	**Ar jie teikiami? Jei taip, kada ir kaip?**	**Išlaidos**
A atvejis	Taip, liudytojams išmokėtos sumos pridedamos prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu.	Žr. skyrių „Ekspertų atlyginimas“ pirmiau.	Žr. skyrių apie ekspertų įkainius pirmiau.	Teismas privalo atsižvelgti į mokančios šalies turtinę padėtį. Suma priklauso nuo procesinių veiksmų pobūdžio ir negali viršyti 100 000 litų.

Atvejo tyrimas	**Kiti mokesčiai**	
	Apibūdinimas	**Išlaidos**
A atvejis	Kitos išlaidos, susijusios su: 1) vietos apžiūra, 2) atsakovo paieška, 3) teismo dokumentų įteikimu, 4) teismo sprendimo vykdymu, 5) atlyginimu už kuratoriaus darbą, 6) kitos būtinos ir pagrįstos išlaidos.	Žr. skyrių apie ekspertus pirmiau. Atsakovo paieškos išlaidas turi sumokėti paieškos prašiusi šalis arba teismas. Žr. skyrių apie antstolio mokesčius. Kuratorius turi teisę gauti atlyginimą už atstovavimą pagal vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus tarifus. Atstovavimo išlaidas

		padengia šalis, kurios iniciatyva paskiriamas kuratorius; atstovavimo išlaidos turi būti sumokėtos iš anksto.
B atvejis		

Teisinės pagalbos ir kitos kompensuotinos išlaidos

Atvejo tyrimas	**Teisinė pagalba**		
	Kada ir kokiomis sąlygomis taikytina?	**Kada kompensuojamos visos išlaidos?**	**Sąlygos?**
A atvejis	Pirminės teisinės pagalbos galima prašyti skyriuje apie teisinę pagalbą pirmiau aprašyta tvarka. Antrinę teisinę pagalbą galima gauti skyriuje apie teisinę pagalbą pirmiau aprašytomis sąlygomis.	Valstybė garantuoja 100 proc. pirminės teisinės pagalbos išlaidų apmokėjimą. Apmokant antrinės teisinės pagalbos išlaidas atsižvelgiama į asmens turtą ir pajamas (žr. skyrių apie teisinę pagalbą pirmiau).	Pirminę teisinę pagalbą norintys gauti asmenys gali kreiptis į savivaldybės vykdomąją instituciją pagal deklaruotą gyvenamąją vietą. Antrinę teisinę pagalbą norintys gauti asmenys turi kreiptis su prašymą pagrindžiančiais dokumentais, patvirtinančiais teisę gauti antrinę teisinę pagalbą.
B atvejis	Tokiomis pat kaip ir A atveju.	Taip pat, kaip ir A atveju.	Tokios pat kaip ir A atveju.

Atvejo tyrimas	**Kompensacija**		
	Ar bylą laimėjusiai šaliai gali būti kompensuotos bylinėjimosi išlaidos?	**Kokios išlaidos niekada nekompensuojamos?**	**Ar kai kuriais atvejais teisinės pagalbos išlaidos turėtų būti kompensuojamos teisinės pagalbos organizacijai?**
A atvejis	Bylą laimėjusi šalis gali susigrąžinti bylinėjimosi išlaidas iš bylą pralaimėjusios šalies.	Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos išlaidos neapima išlaidų, kurias teismas priteisia bylą pralaimėjusiai šaliai, taip pat išlaidų, patirtų vykdymo procese.	Jei antrinės teisinės pagalbos teikimas nutraukiamas įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 6 punktuose nustatytais atvejais. Išlaidas įstatymo nustatyta tvarka galima susigrąžinti iš asmens, kuriam buvo suteikta pagalba. Jei patyrus bylinėjimosi išlaidų išmokamos draudimo išmokos, antrinės teisinės pagalbos išlaidas privaloma grąžinti į valstybės biudžetą teisingumo ministro nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo draudimo išmokos sumokėjimo. Jeigu asmuo negrąžina šių išlaidų, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu antrinė teisinė pagalba buvo suteikta (įstatymo 12 straipsnio 6 punktas), tačiau pasikeitus aplinkybėms (11 straipsnio 2 dalies 1 punktas) toks asmuo privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas į valstybės biudžetą. Jeigu asmuo šių išlaidų negrąžina, jos išieškomos įstatymų nustatyta tvarka. Jeigu apmokama 50 proc. antrinės teisinės pagalbos išlaidų ir pareiškėjas neatlieka pareigos laikantis proceso įstatymų nustatytų terminų ir tvarkos apmokėti 50 proc. bylinėjimosi išlaidų civilinio arba administracinio proceso atveju, byla gali pasibaigti nepriėmus teismo sprendimo dėl bylos esmės, o pareiškėjas privalo per tarnybos nustatytą terminą grąžinti suteiktos antrinės teisinės pagalbos išlaidas. Jeigu antrinės teisinės pagalbos išlaidos išieškomos, valstybei atstovauja tarnyba.
B atvejis	Taip pat, kaip ir A atveju.		Taip pat, kaip ir A atveju.

Vertimo raštu ir žodžiu išlaidos

Atvejo tyrimas	Vertimas raštu		Vertimas žodžiu	
	Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?	**Apytikrės išlaidos?**	**Kada ir kokiomis sąlygomis jis būtinas?**	**Apytikrės išlaidos?**
A atvejis	Visi teismo procesiniai dokumentai ir jų priedai turi būti pateikiami teismui valstybine kalba.	Šalis, kurios teismo procesinius dokumentus reikia išversti į užsienio kalbą, turi iš anksto sumokėti teismo nustatyto dydžio užstatą bylinėjimosi išlaidoms padengti. Jei prašymus pareiškia abi šalys, užstatą sumoka abi šalys lygiomis dalimis.	Valstybine kalba nekalbantiems asmenims proceso metu garantuojama teisė į vertimo žodžiu ir (arba) raštu paslaugas.	Teismas privalo sumokėti vertėjams žodžiu ir (arba) raštu priklausančias sumas iš valstybės biudžeto lėšų.
B atvejis	Kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Kaip ir nacionalinės situacijos atveju.	Kaip ir nacionalinės situacijos atveju.

Paskutinis naujinimas: 08/11/2019
Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.